

Geiten hebben gezorgd voor kaalslag op Bonaire. Doordat de meeste bomen verdwenen zijn, spoelt na een fikse bui met het regenwater ook het zand in zee en vernietigt het koraal. Herbebossing en koraalkweek moeten redding bieden.

Elsmarie Beukenboom.

Tekst: Peter de Jaeger Foto's: DPD

Bonaire hunkert naar bomen

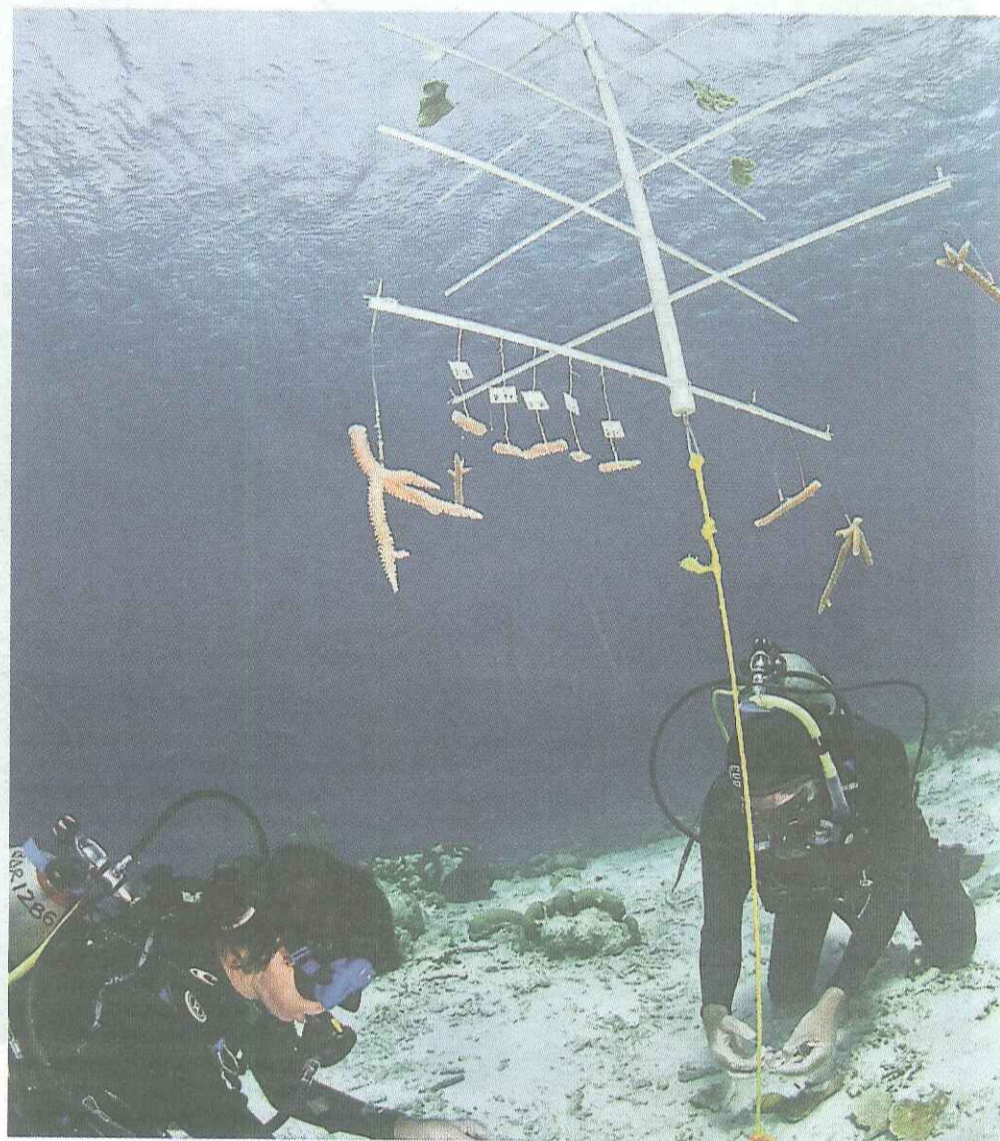
Ooit was Bonaire weelderig begroeid met bomen. Maar in de zeventiende eeuw zijn ze massaal door de Hollandse kooplieden van de West Indische Compagnie gekapt. Het hout van de zanthoxylum flavum was mooier dan mahonie en de muskietenboom werd verbrand tot houtskool. Slechts een enkele boom bleef staan als parasol. „Daarom is het hier nu zo kaal”, vertelt Elsmarie Beukenboom, directeur van Stinapa (Stichting Nationale Parken), dat op het Caribische eiland een herbebossingsproject uitvoert. „Daar kwam nog eens bij dat hier eeuwenlang geiten graasden. Die beesten vraten alles op waardoor bosverjonging geen kans kreeg.”

In 1999 kocht het Wereldnatuurfonds samen met de Nederlandse overheid het eilandje Klein Bonaire aan en riep het uit tot beschermd gebied. „Het herstel duurt honderden jaren. Daarom is gekozen voor herbebossing”, aldus Beukenboom.

Niet alleen op Klein Bonaire, ook op Bonaire zelf in het Washington Slagbaai National Park. „Herbebossing in dat natuurpark is een succes”, zegt Dolfi Debrot van IMARES Wageningen UR, het

maritieme instituut dat de herbebossingsprojecten van Stinapa begeleidt. Niet alleen de bomenkap heeft veel schade toegebracht aan het koraalrif. Ook afvalwater bedreigt het rif. Volle septic tanks worden in grote putten op het land gekiept. Die drab van poep en pies sijpelt door het poreuze kalksteen naar het grondwater en komt in zee terecht. De voedingsstoffen en mineralen uit het afvalwater zorgen voor een overaanbod van algen die het koraal verstikken. Sinds vorig jaar is begonnen met de aanleg van riolering en afvalwaterzuivering. Dit jaar werd ook gestart met koraalkweek. De eerste koralen zijn deze zomer met succes uitgezet op het rif door de Coral Restoration Foundation (CRF). Francesca Virdis van de CRF toont op haar laptop een plaatje van een koraalrif. „Wat hier ontbreekt, is hertshoorn- en elandkoraal”, zegt de bioloog en duikinstructeur.

„Die twee koraalsoorten zijn belangrijke bouwers van het rif. Ze bieden schuilplaatsen voor vis, dankzij hun gekke structuren.” Beide koraalsoorten komen nauwelijks meer voor vanwege virusziekten, een te hoge watertemperatuur en het gebrek aan zeeegels. Verder richten orkanen veel schade aan in het rif. Alleen de

Een oplossing voor de bedreigde koraalriffen: het kweken van koralen aan 'bomen'.

skeletten blijven over en spoelen aan. Hele hopen tegelijk. De Amerikaan Ken Nedimeyer ontwikkelde tien jaar geleden een oplossing voor de bedreigde koraalriffen in Florida Keys. Hij bedacht een kweekstelsel voor koralen aan 'bomen'. Een lange dunne pvc buis met aan weerskanten zijtakken wordt verankerd in de bodem en zit bovenaan vast aan een boei. Hierdoor kan de boom vrij bewegen in het

water. Aan de takken worden in het wild verzamelde stukjes koraal van 5 centimeter gehangen aan een vislijn. Uitgangsmateriaal zijn levende 'vingertopjes' van voor de rest afgestorven koraal. Virdis: „Koraal verdubbelt normaal in anderhalf jaar tijd. In de kwekerij groeien ze echter twee keer zo snel, omdat ze worden vertroeteld als babies.” Op Bonaire zijn er inmiddels dertig koraalkwekerijen. ■

Zuid-Korea kent een totaalverbod op zowat alles wat met seks te maken heeft. Fanatieke vrijwilligers zijn iedere dag bezig met het opzoeken van internationale pornosites zodat de staat die vervolgens censureert. Er werd een tandje bijgezet nadat bleek dat een moordende verkrachter veel porno bleek te bezitten - voor de autoriteiten was de link snel gelegd. Net als het vertonen, laat staan maken, van pornografie is prostitutie compleet verboden. Toch kent Zuid-Korea na Venezuela de meeste prostituees per inwoner (110 per 10.000 inwoners). Dit jaar wezen nieuwe cijfers er bovendien op dat Zuid-Koreanen het grootste deel uitmaken van de sekstoeristen in Thailand, Vietnam, Cambodja en de Filipijnen. Dus wordt na Guus Hiddink en

Standplaats Zuid-Korea

Bas Verbeek

Rondje vrouwen

wiet al snel de wallen genoemd als ik een Koreaan vertel dat ik uit Nederland kom. 'Red light district!' Een aantal toch erg fatsoenlijk uitziende Koreanen vertelde me dat ze tijdens een Europese groepsreis met z'n allen naar een hardcore live seks show zijn geweest in Amster-

dam. Moet kunnen in het land waar jongens die hun stage afsluiten de hopt op gaan en vrouwen krijgen aangeboden van de baas na een avondje drinken. Waar je voor de dienstplicht met vrienden naar de hoeren gaat. Het land waar een promotie gevierd wordt met een rondje

van de zaak. In Zuid-Korea wordt er naar schatting ieder jaar 6 miljard euro omgezet in de (verborgen) seksindustrie. Steeds minder daarvan in bordelen, ook buurten met raamprostitutie werden bij wijze van politieke symbolacties de afgelopen jaren opgeruimd. De statistieken laten zien dat hun omzet verschuift naar meer onzichtbare vormen van prostitutie. Zo zijn er etablissementen onder noemers als 'business bars', of een nieuwer fenomeen: 'oorschoonmaaksalons'. De kenner weet echter precies wat daar echt te halen valt, hoewel er wel degelijk business wordt gedaan in die business bars. Mooie deals worden daar gesloten, die er gevierd worden met, inderdaad, vrouwen op uurtaarif. 's Avonds op straat glijd je uit je over de flyers met

cryptische beschrijvingen en telefoonnummers. En dat is geen overdrijving. Maar officieel bestaat smerigheid niet in Korea, dus komt de moraliteit bij het minste of geringste in actie. De cijfers liegen niet: in internationale lijstjes bungelt Korea steevast onderaan als het gaat om allerlei ongelijkheid tussen de seksen. Stop seksualiteit weg, praat er niet over en het floreert - en vervelender, jonge jongens krijgen geen enkele notie van wat respect voor de vrouwen is. Ik frons dus een beetje als een Koreaan zegt 'Ah Amsterdam! Red Light district!' Voortaan heb ik mijn antwoord klaar: als ze van prostitutie houden wonen ze zelf in het perfecte land. Het totaalverbod in hun eigen land is pas echt de ware kroonjuweel voor iedere Koreaanse viezerik.